

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena, Guzun Ion,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Guțu Dumitru

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.09.2019 - 22.07.2020;

Instanță de apel: 14.09.2020 - 12.11.2020;

Instanță de recurs: 21.01.2021 - 17.08.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 22 iulie 2020, a fost încetat procesul penal în privința lui Guțu Dumitru în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 140 unități convenționale, echivalentul a 7 000 lei.

A fost dispusă încasarea de la Guțu Dumitru în contul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 786 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat, că Guțu Dumitru, la data de 05 mai 2019, aproximativ la ora 23:00, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, având scopul încălcării grosolane și îndelungate a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, aflându-se la stația pentru îmbarcarea pasagerilor din s. Sagaidac r-nul Cimișlia, împreună cu consătenii săi Bularga Ion, Bularga Alexandru și Bulmaga Ion, de ei s-a apropiat minorul Xxxx, cu care în urma unui conflict apărut spontan, intenționat, în public, în prezența celor menționați supra, a început să se adreseze cu cuvinte necenzurate în adresa minorului Xxxx, lovindu-l cu pumnul peste față, apoi pese diferite regiuni ale corpului, cât și cu genunchiul în abdomen, doborându-l la pământ. Tot atunci, intervenind și cet. Bularga Ion care a aplanat conflictul. În consecință cet. Xxxx s-a ales cu leziuni corporale sub formă de fractură a dintelui 1 de sus în stânga prin acțiunea traumatică a unor corpuri dur-contondente, care se califică ca vătămări corporale ușoare.

Acțiunile lui Guțu Dumitru, au fost încadrate în baza art.287 alin.(1) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea

cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guțu Dumitru să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale.

În motivarea apelului a indicat că deși instanța a calificat corect acțiunile inculpatului Guțu Dumitru, totuși sentința este prea blândă, deoarece prin liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională prevăzută de art.55 Cod penal, în privința inculpatului, nu se va atinge scopul pedepsei de corijare a acestuia.

A menționat acuzatorul că, instanța incorect a apreciat personalitatea și gradul prejudiciabil al inculpatului Guțu Dumitru și anume n-a ținut cont că, Guțu Dumitru la locul de trai se caracterizează negativ, nu este angajat oficial în câmpul muncii, n-a colaborat cu organele judiciare și anume la etapa urmăririi penale fiind audiat în calitate de bănuit, ulterior în calitate de învinuit Guțu Dumitru, vina în săvârșirea faptei imputate nu a recunoscut-o, nu s-a căit de cele săvârșite. La fel, în cadrul confruntării efectuate dintre parte vătămată Xxxx și bănuitul Guțu Dumitru, acesta nu a recunoscut vina. În instanța de fond, cauza fiind examinată în procedură generală, după audierea părții vătămate și a martorilor acuzării, inculpatul realizând că nu va scăpa de pedeapsă, a declarat instanței că recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, dar totuși plasând vina pe partea vătămată, motiv din care rezultă că a recunoscut vina parțial, a reparat prejudiciul cauzat, nu la dorința proprie, ci la inițiativa părții vătămate, după un an de la săvârșirea faptei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 noiembrie 2020, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal în cauza penală privind învinuirea lui Guțu Dumitru, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, și cu liberarea de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat prevederile art.art.6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal și a stabilit o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a respins argumentele acuzării referitoare la neaplicarea corectă de către prima instanță a prevederilor art.61 Cod penal, or potrivit alin.(1) și (2) din acest articol, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

În speță, prima instanță a aplicat inculpatului o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 140 unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 7 000 lei, respectiv sancțiunea aplicată este aproape de marja sancțiunii stabilite de art.55 alin.(2) lit. a) Cod penal, sancțiune ce corespunde scopului pedepsei contravenționale, având în vedere că inculpatul a recunoscut vina, a întreprins măsuri pentru înlăturarea pretențiilor părților vătămate, precum și faptul inculpatul se află la o vârstă fragedă de până la 21 ani, astfel încât sancționarea cu pedeapsă contravențională sub formă de amendă va asigura realizarea de către inculpat a gravității faptei comise și îl va determina să se abțină de la astfel de acțiuni pe viitor.

5. Procurorul, invocând temeiurile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul susține că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație personalitatea inculpatului Guțu Dumitru, care nu este angajat în

câmpul muncii, la locul de trai este caracterizat negativ, nu a colaborat cu organele judiciare și anume la etapa urmăririi penale fiind audiat în calitate de bănuit, ulterior în calitate de învinuit Guțu Dumitru, vina în săvârșirea faptei imputate nu a recunoscut-o, nu s-a căit de cele săvârșite. La fel, în cadrul confruntării efectuate dintre partea vătămată Xxxx și bănuitul Guțu Dumitru, ultimul nu a recunoscut vina. Cauza fiind examinată în procedură generală, după audierea părții vătămate și a martorilor acuzării, inculpatul realizând că nu va scăpa de pedeapsă, a declarat instanței că recunoaște vina în comiterea infracțiunii incriminate, plasând vina pe partea vătămată, motiv din care rezultă că a recunoscut vina doar parțial.

A mai menționat procurorul că, conform cererii prezentate de către partea vătămată, acesta a confirmat faptul că prejudiciul cauzat prin infracțiune nu i-a fost restituit în întregime și respectiv, consideră că prevederile art.55 Cod penal, nu puteau să fie aplicate în privința inculpatului Guțu Dumitru (f.d.14, vol. II).

Subliniază că, efectul pedepsei penale este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către persoanele implicate pe caz cât și de alte terțe persoane, iar prin liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională prevăzută de art.55 Cod penal, în privința inculpatului Guțu Dumitru, nu se va atinge scopul pedepsei de corijare a acestuia.

6. Avocatul Curtev Alexandr în numele inculpatului Guțu Dumitru, a prezentat referință la recursul procurorului, pledând pentru respingerea acestuia, ca inadmisibil, deoarece pedeapsa aplicată de prima instanță și menținută de către instanța de apel este echitabilă, legală și corect individualizată, potrivit art.61 Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricărui probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

După cum rezultă din materialele cauzei, titularul cererii de recurs invocă temeiurile pentru recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor

motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării sub aspectul că instanța de apel a menținut eronat, o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

În acest sens Colegiul penal lărgit reține că potrivit sentinței a fost încetat procesul penal în privința lui Guțu Dumitru în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 140 unități convenționale, echivalentul a 7 000 lei.

Deși sentința a fost contestată cu apel de către procuror, care a invocat dezacordul cu soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a pătruns în esența argumentelor formulate, trecând asupra acestora în mod superficial, nefiind motivată respingerea acestora.

În acest sens, Colegiul penal lărgit, analizând decizia instanței de apel atestă că, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel a indicat că „ [...] *Faptul că prin cererea de examinarea a cauzei în lipsa sa depusă de către partea vătămată în instanța de apel, acesta a mai cerut să fie achitate cheltuieli pentru fracturarea dintelui de încă 2000 lei, nu poate servi temei de admitere a apelului și casarea sentinței primei instanțe, or prin recipisa de la f.d.152 vol. I, partea vătămată a confirmat primirea sumei de 8000 lei de la Guțu Dumitru. A mai indicat că careva pretenții de ordin moral sau material față de Guțu Dumitru nu are și nu dorește să fie tras la răspundere penală. [...] Totodată instanța a luat în considerație circumstanțele cauzei, legate de rolul vinovatului la săvârșirea infracțiunii, de comportarea acestuia, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, recuperarea prejudiciului material constatat prin lipsa pretențiilor din partea părții vătămate, precum și faptul că inculpatul se află la o vârstă fragedă de până la 21 ani, circumstanța care a determinat instanța de fond că corectarea acestuia se poate și fără a fi supus răspunderii penale*”.

Totodată, din materialele cauzei, și anume din conținutul cererii depuse de către partea vătămată Xxxx (f.d.14, vol. II) rezultă că partea vătămată a confirmat faptul că prejudiciul cauzat prin infracțiune nu i-a fost restituit în întregime, solicitând achitarea cheltuielilor pentru fracturarea dintelui, în sumă de 2 000 lei.

Astfel, Colegiul penal lărgit notează că, potrivit art.55 alin.(1) Cod penal, „Persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art.art.181¹, 256, 264 alin.(2), 264¹, 303, 314, art.326 alin.(1) și (1¹), 328 alin.(1), 332 alin.(1), 333 alin.(1), 334 alin.(1) și (2), 335 alin.(1) și 335¹ alin.(1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, **a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune** și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale”.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel în mod arbitrar și neîntemeiat a constatat în decizia sa că, inculpatul Guțu Dumitru întrunește cumulativ condițiile pentru aplicarea prevederilor art.55 Cod penal în privința sa, fără a ține cont de faptul că inculpatul nu a restituit în întregime prejudiciul cauzat prin infracțiune, iar din textul depozitiilor art.55 Cod penal, rezultă că inculpatul trebuie să îndeplinească cumulativ toate condițiile descrise în conținutul acestui articol, inclusiv să repare prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către procuror, ceea ce duce la casarea

totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții acuzării și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Guțu Dumitru xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 20 octombrie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion